Bilaga KS 2019/40/1

SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Wigelsbo

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 15
Diarienr 2018/163-6
Dpb:

Svar på motion om hantering av installation äldre kaminer och spisar

Viktor Kärvinge (S) inkom den 26 februari 2018 med rubricerad motion.

Motionären yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- att kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med skorstensfejarmästaren tar fram riktlinjer på hur det fortsatt ska vara möjligt att installera gamla kaminer och spisar i de fall det kan var lämpligt

Motionären skriver att vedeldning innebär utsläpp som påverkar människor hälsa och miljön. Därför skärps reglerna för vilka utsläpp som tillåts från och med sommaren 2018. Befintliga eldstäder på verkas inte och nya typgodkända kaminer och vedspisar får fortsatt installeras. Däremot kommer det inta var möjligt att installera ej typgodkända kaminer och spisar. Att testa och få en äldre modell godkänd är inte ekonomiskt rimligt. Detta är olyckligt då gamla modeller kan vara både väl så fungerande och miljövänliga samt en del av byggnadskulturen.

Bygg-och miljönämnden har möjlighet att göra undantag. Kommunen behöver riktlinjer som medger undantag från utsläppskraven under förutsättning att det finns särskilda skäl till exempel byggnadskulturvård. Eldstaden ska användas för trivseleldning och inte primär värmekälla. Utsläppen från eldstaden ska kunna antas ha mycket liten påverkan på omgivningen. Alternativet, ett totalförbud, kommer inte att ha någon faktisk påverkan på luftkvalitén utan endast innebära att fina gamla gjutjärnsspisar skrotas.

Motionen har remitterats till Samhällsbyggnadskontoret, byggenheten för yttrande.

I yttrandet framgår att enligt Plan-och Byggförordningen (2011:338) ska en anmälan göras till byggnadsnämnden när en installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal ska ske. Det är i samband med dessa ärenden som byggnadsnämnden kan komma att ställa krav på eldstaden.

När de senaste ändringarna gjordes i Boverkets Författningssamling (BFS 2017:5) den 22 juni 2017, infördes skärpta krav på utsläpp och verkningsgrad för rumsvärmare (braskaminer, pelletseldade kaminer, kökspannor, köksspisar samt insatser). De skärpta kraven gäller vid uppförande av nya byggnationer. Vid ändring av byggnationer, vilket en anmälningspliktig installation av eldstad i befintlig

SALA1000, v 2.0, 2012-08-02

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsen
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Växel: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Anders Wigelsbo
Kommunstyrelsens ordförande
anders.wigelsbo@sala.se
Direkt: 0224-74 71 00

SALA KOMMUN

Kommunstyrelsen

byggnad utgör, ska kraven tillämpas enligt BFS Barn-och utbildning för dialog med :22, där det bland annat anges att anpassningar av kraven får göras utifrån ändringens omfattning, byggnadens förutsättningar, kulturhistoriska värden, varsamhetskrav samt förvanskningsförbud.

I samband med nyinstallation eller väsentlig ändring av eldstad finns alltså möjlighet till anpassning av regelverket och denna anpassning ska alltid ske med avstämning av de nämnda faktorerna i BFS 1:22.

Utifrån gällande regelverk finns det redan möjlighet att göra de anpassningar som motionären efterfrågar . Byggenhetens bedömning är att kommunala riktlinjer för hur det ska vara möjligt att installera gamla eldstäder inte är nödvändiga då de riskerar att bli ett trubbigt verktyg. Bedömningar måste ändå göras i det enskilda fallet, samt att tydliga riktlinjer redan finns tillgängliga hos Boverket.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad

Anders Wigelsbo (C)
Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga KS 2019/40/2

SALA KOMMUN HEBY KOMMUN

BYGG OCH MILJÖ

YTTRANDE

2018-05-31

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2018 -06- 01
Diarienr 2018/163 Aktbilaga 5

BYGGENHETEN
Gabriel Lidström, tel. 0224-74 73 45

Yttrande gällande motion om hantering av äldre kaminer och spisar

BAKGRUND OCH BEDÖMNING

En motion om hantering av installation av äldre kaminer och spisar har väckts av Viktor Kärvinge (S). I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med skorstensfejarmästaren ta fram riktlinjer på hur det fortsatt ska vara möjligt att installera gamla kaminer och spisar i de fall det är lämpligt enligt den beskrivning som motionären författat.

I beskrivningen anges bland annat att, i och med skärpningen av regelverket kring installation av rumsvärmare, så kommer det, i sammanfattande ordalag enligt motionären, vara svårare att installera gamla ej typgodkända rumsvärmare då de kanske inte uppfyller de skärpta kraven. Kostnaden för att få dem testade och godkända inte är ekonomiskt rimlig enligt motionären. Vidare anges att det därför behövs riktlinjer som klargör hur undantag från utsläppskraven ska kunna göras när särskilda skäl finns, exempelvis i byggnader med kulturmiljövärden och när eldstaden används för trivseleldning och inte medför stor påverkan på omgivningen.

Enligt Plan- och byggförordningen (2011:338) ska en anmälan göras till byggnadsnämnden när en installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal ska ske. Det är i samband med dessa ärenden som byggnadsnämnden kan komma att ställa krav på eldstaden.

När de senaste ändringarna gjordes i Boverkets Författningssamling (BFS 2017:5) den 22 juni 2017 så infördes skärpta krav på utsläpp och verkningsgrad för rumsvärmare (braskaminer, pelletseldade kaminer, kökspannor, köksspisar samt insatser). Fram tills senaste ändringen av författningssamlingen har köksspisar för matlagning varit undantagna utsläppskrav tillsammans med öppna spisar och kakelugnar, som fortfarande är undantagna kraven.

De skärpta kraven gäller vid uppförande av nya byggnader. Vid ändring av byggnader, vilket en anmälningspliktig installation av eldstad i befintlig byggnad utgör, så ska kraven tillämpas enligt BFS 1:22, där det bland annat anges att anpassningar av kraven får göras utifrån ändringens omfattning, byggnadens förutsättningar, kulturhistoriska värden, varsamhetskrav samt förvanskningsförbud. Anpassningarna får dock aldrig medföra en oacceptabel risk för människors hälsa eller säkerhet.

I samband med nyinstallation eller väsenlig ändring av eldstad finns alltså möjlighet till anpassning av regelverket och denna anpassning ska alltid ske med avstämning de ovan nämnda faktorerna i BFS 1:22. Faktorer som kommer ligga till grund för bedömning och anpassning i det enskilda anmälningsärendet är bland annat byggnadens ålder, grad av förvanskning i dagsläget, om eldstäder funnits i byggnaden tidgare samt byggnadens placering i omgivningen. Vägledning finns dessutom hos Boverkets digitala kunskapsbank kring hur man kan göra bedömningar i dessa typer av ärenden.

Utifrån gällande regelverk finns alltså redan möjlighet till att göra de anpassningar som motionären efterfrågar i sitt yttrande och beskrivning.

SLUTSATS

Byggenhetens bedömning är att kommunala riktlinjer för hur det ska vara möjligt att installera gamla eldstäder inte är nödvändiga då detta riskerar att bli ett trubbigt verktyg eftersom bedömningar ändå måste göras i det enskilda fallet, samt att tillräckligt tydliga riktlinjer redan finns tillgängliga hos Boverket.

BYGGENHETEN

Gabriel Lidström
Byggnadsinspektör

Bilaga KS 2019/40/3 2018/163-2

Socialdemokraterna
FRAKTIONSPARTIET I SALA

Kommunfullmäktige i
Sala kommun

MOTION
Väckes av: Viktor Kärvinge (S)

Motion om hantering av installation äldre kaminer och spisar

Vedeldning innebär utsläpp som påverkar människors hälsa och miljön. Därför skärps reglerna för vilka utsläpp som tillåts från och med sommaren 2018. Befintliga eldstäder påverkas inte och typgodkända nya kaminer och vedspisar kommer fortsatt få installeras. Däremot kommer det inte gå att installera gamla ej typgodkända kaminer och spisar. Att testa och få en äldre modell godkänd är inte ekonomiskt rimligt.
Detta kan ibland vara olyckligt då gamla modeller kan vara både väl så fungerande och miljövänliga samt en viktig del av byggnadskulturen. Att en billig och enkel plåtkamin på grund av ett intyg faktiskt måste vara bättre än en beprövad kulturvariant är dessutom något som starkt går att ifrågasätta.

Bygg- och miljönämnden har dock möjlighet att göra undantag.

Kommunen behöver riktlinjer som medger undantag från utsläppskraven under förutsättning att det finns särskilda skäl som t.ex. byggnadskulturvård. Eldstaden ska användas för trivseleldning och inte vara primär värmekälla. Utsläppen från eldstaden ska kunna antas ha mycket liten påverkan på omgivningen.
Alternativet, ett totalförbud kommer inte ha någon faktiskt påverkan på luftkvaliteten utan endast göra att fina gamla gjutjärnsspisar skrotas när de fortsatt kunde få pryda en bostad. Det är varken rimligt eller bra för miljön. Dåliga gamla pannor som används mycket bör givetvis bytas ut mot miljövänligare alternativ.

I de fall vedeldning är ett problem för omgivningen i tätbebyggelsen finns det redan möjlighet att begränsa den, oavsett om eldstaden är typgodkänd eller inte.

Jag föreslår fullmäktige besluta:

Att kommunstyrelsen får i uppdrag att i samråd med skorstensfejarmästaren tar fram riktlinjer på hur det fortsatt ska vara möjligt att installera gamla kaminer och spisar i de fall det i enlighet med beskrivningen ovan är lämpligt.

Sala 2018-01-21

Viktor Kärvinge (S)